

Nyhetsbrev

svensk scenkonst

Svensk Scenkonst i debattartikel i Göteborgs-Posten: "Kultur bör omfattas av friskvårdsbidraget"

Friskvårdsbidraget ska kunna användas till kulturupplevelser och kulturtövande. Det föreslår Svensk Scenkonsts vd Mikael Brännvall och tre andra företrädare för kultursektorn i en debattartikel som publicerades i Göteborgs-Posten i mitten av november.

Var sjätte anställd utnyttjar inte sitt friskvårdsbidrag alls och långt ifrån alla använder hela beloppet. Samtidigt får bidraget inte användas till att gå på föreställningar, konserter eller museum, trots att kulturens hälsofrämjande effekter är vetenskapligt bevisade.

Därför, menar artikelförfattarna, är det dags att reglerna moderniseras och att kultur ges samma status som till exempel massage eller ljusterapi. Om kultur räknades som friskvård skulle fler människor ges tillgång till kulturaktiviteter i olika former, vilket skulle bidra till ett friskare samhälle.

Läs hela debattartikeln på GP:s webbplats

Välkommet besked att utreda möjligheterna för spetsutbildning inom musik i grundskolan

I mitten av november meddelade regeringen att man vill utreda frågan om spetsutbildningar inom musik på grundskolenivå. Svensk Scenkonst har under flera år lyft behovet av att stärka talangutvecklingen och en mer sammanhängande utbildningskedja för framtidens musiker och välkomnar därför beskedet.

En långsiktig kompetensförsörjning inom musikområdet kräver både bredd och spets. Alla barn och unga borde ha tillgång till en likvärdig musikutbildning i kulturskolan men det måste också finnas strukturer för att tidigt fånga upp och utveckla särskild begåvning. I dag är utbildningskedjan fragmenterad och flera aktörer inom det professionella musiklivet upplever svårigheter att rekrytera, bland annat inom områden som blåsmusik.

Svensk Scenkonst har lyft dessa frågor i flera sammanhang, bland annat genom projektet Musiklyftet i samarbete med Kungl. Musikaliska Akademien och Kungl. Musikhögskolan.

– Det är bra att regeringen ser över möjligheten till spetsutbildning i musik. För att Sverige ska kunna behålla en stark och levande musiksektor krävs en sammanhängande utbildningskedja från grundskolenivå till högre konstnärlig utbildning. Tidig specialisering och hög kvalitet på undervisningen är avgörande för att unga talanger ska kunna utvecklas hela vägen till yrkesverksamma musiker, säger Mikael Brännvall, vd för Svensk Scenkonst.

Läs mer om beslutet på regeringens webbplats [www.regeringen.se](#)

Läs mer om Svensk Scenkonsts arbete för en tryggad kompetensförsörjning [www.svenskscenkonst.se](#)

Boka in Svensk Scenkonsts branschdagar i Malmö 6-7 maj

Den 6-7 maj 2026 arrangeras Svensk Scenkonsts branschdagar i Malmö. Det lokala värdskapet delas mellan Malmö Stadsteater och Malmö Opera, som tillsammans med Svensk Scenkonst är i full gång med planeringen.

Anmälan till branschdagarna öppnar i början av 2026.

Möt oss på Folk och Kultur i Eskilstuna den 4-5 februari

Svensk Scenkonst medverkar som vanligt på Folk och Kultur i Eskilstuna. Precis som tidigare år bjuder vi bland annat in till en kulturpolitisk debatt mellan de politiska ungdomsförbunden, i samarbete med Sveriges Museer.

Hela programmet för Folk och Kultur släpps den 16 december.

Svensk Scenkonsts skräddarsydda kurs om kulturpolitik fortsätter att stärka scenkonstens ledare

För andra året i rad har Svensk Scenkonst genomfört kursen "Nya perspektiv på kulturpolitiken" som riktar sig till medlemmarnas vd:ar och styrelseordförande. I kursen får de fördjupa sina kunskaper om kulturpolitik och hur den interagerar med scenkonsten och kulturlivet i stort.

Den skräddarsydda utbildningen för scenkonstens högsta chefer och ledare lanserades första gången hösten 2024 och fick då snabbt många ansökningar. Även i år var söktrycket stort till de 20 platserna.

– Det är glädjande att se det starka engagemanget hos kursdeltagarna och att efterfrågan på denna utbildning är så stor. Kulturpolitiken är central för den fria professionella sektorns och institutionernas villkor inom scenkonsten. Det är helt avgörande för verksamheternas förutsättningar att de högsta företrädarna är rustade för att kunna interagera i de politiska processerna, säger Svensk Scenkonsts vd Mikael Brännvall.

Föreläsare och gäster från många olika sektorer

Genom föreläsningar och diskussioner har deltagarna fått kunskaper och verktyg för att stärka ledarrollen i en kulturpolitisk kontext. Ambitionen har även varit att inspirera till att tänka nytt och knyta kontakter för att tillsammans finna lösningar på gemensamma utmaningar. Vid tre kurstillfällen under november och december har deltagarna fått möta bland andra forskare, myndighetschefer, experter och ledande tjänstemän som bidragit till olika perspektiv och infallsvinklar. Kursen gästades även av Norges ambassadör i Sverige Niels Engelschiøn, Svenska Institutets biträdande generaldirektör Anna Rudels samt Finlandsinstitutets direktör Wivan Nygård-Fagerudd.

Projektledare Michael Cronstedt, som tagit fram och organiserat kursen, ser ett fortsatt behov av den här typen av kunskapsmöjligheter.

– Det efterfrågas bland medlemmarna och vi tror även att det stärker scenkonsten på lång sikt. I årets kursomgång gav vi också deltagarna mer tid för dialog och utbyte, något som efterfrågades i utvärderingen förra året.

Kurschef för "Nya perspektiv på kulturpolitiken" var Benny Marcel.

Läs hela nyheten på vår webbplats

Röster från deltagare

Malou Zilliacus, konstnärlig ledare & teaterchef för UsiTeatter

– Det har varit mycket givande att gå kursen tack vare det digra och högkvalitativa programmet med intima och vassa inblickar i olika myndigheters arbete och förutsättningar. Med också tack vare alla samtal med kollegor under luncher och kaffepauser. Trots att villkoren för oss som fria aktörer i kulturlivet på många sätt är extremt olika de större institutionernas dikteras de ju av samma kulturpolitik. Att bättre förstå kulturpolitikens historia och nutid ger förhoppningsvis en bättre chans att påverka och förändra.

Beryl Lunder, VD Länsmusiken i Örebro AB

– Oerhört kompetenta föreläsare i kombination med relevanta frågeställningar har fördjupat mina kunskaper om kulturpolitik och det politiska arbetet bakom kulisserna med dessa frågor. Kursen har inspirerat mig att tänka annorlunda och gett mig en än mer orubblig tro på konstens och kulturens kraft.

Michael Lindblad, styrelseordförande Giron Sámi Teahter

– Det har varit spännande, givande, välorganisade och sprängfyllda dagar med möten, samtal och nätverkande på ett fint ställe.

Ny rapport visar att bristen på scentekniker behöver lösas med flera samordnade insatser

Utbildningssystem, arbetsvillkor och möjligheter till kompetensutveckling är flera områden som behöver utvecklas för att säkra kompetensförsörjningen av scentekniker. Det framgår av en ny förstudie, framtagen av TRS på uppdrag av Svensk Scenkonst och Fackförbundet Scen & Film.

Scenkonsten har länge haft en akut brist på tekniker, särskilt efter pandemin då många lämnade branschen. För att stärka kompetensförsörjningen initierade Svensk Scenkonst och Fackförbundet Scen & Film ett särskilt projekt 2023 genom Trygghetsrådet TRS. Som en del av projektet inleddes en förstudie för att kartlägga behovet av teknisk personal och vilka insatser som bäst kan möta utmaningarna.

Berör scenkonsten i hela landet

Rapporten som nu är klar visar att frågan om kompetensförsörjning berör scenkonstverksamheter i hela landet och behöver lösas på båda kort och lång sikt. Digitalisering, AI och förändrade produktionssätt skapar nya yrkesroller samtidigt som praktisk hantverkskompetens fortsätter att vara helt nödvändig. Multikompetens och förmåga att arbeta konstnärligt i tekniska roller blir allt viktigare, särskilt i mindre produktioner.

– Nu har parterna en grund för att ta nästa steg. Att säkra kompetensen för tekniker är en strategisk fråga för scenkonsten. Tillsammans vill vi samla branschen för ett långsiktigt och systematiskt arbete, säger Mikael Brännvall, vd Svensk Scenkonst.

Webbinarium om rapporten går att se i efterhand

Den 20 november presenterades rapporten av utredaren Ann-Sofi Sjöberg vid ett webbsänt frukostseminarium på Kulturhuset Stadsteatern. Därefter följde ett panelsamtal med politiker, arbetsgivare och utbildningsaktörer. Sändningen går att se i efterhand på TRS:s webbplats.

Ta del av hela rapporten och webbinariet på TRS:s webbplats

Fortsatta förhandlingar om ändrat SOK-avtal

Under hösten har Svensk Scenkonst förhandlat om ändringar i det tio år gamla omställningsavtalet för dansare, sångare och musiker på offentligt finansierade scenkonstinstitutioner. SOK-avtalet ersatte ett tidigare pensionssystem för yrken där man av fysiska skäl inte kan kvarstå fram till pensionsåldern. Ett drygt hundratal personer har fått ett mycket uppskattat ekonomiskt och praktiskt stöd till karriärväxling, men nyttjandet har inte varit så stort som parterna antog när avtalet tecknades.

Därför vill nu arbetsgivarna sänka den höga avgiften till en nivå som motsvarar SOK-stiftelsens faktiska kostnader. Därmed skulle en större del av anslagen kunna användas i de egna verksamheterna, varav många har betydande ekonomiska utmaningar. Målsättningen är att få fram ett långsiktigt hållbart omställningsavtal som för en rimlig avgift bidrar till att skapa både goda anställningsvillkor och en hög konstnärlig kvalitet inom den offentligt finansierade scenkonsten.

Läs mer om omförhandlingen på Svensk Scenkonsts webbplats

Svensk Scenkonsts upphovsrättdag bjöd på samtal och diskussioner om en upphovsrätt i förändring

Den 25 november arrangerades Svensk Scenkonsts för tredje året i rad en temadag om aktuella upphovsrättsfrågor med koppling till scenkonstområdet. Programmet går att se i efterhand i vår Youtubekanal.

Hur ser olika branschaktörer på dagens upphovsrättsliga utmaningar? Vilka är de juridiska förutsättningarna för personanpassade, livestreamade konserter där publiken bjuds in att vara samskapare? Och vilket inflytande har EU på den svenska upphovsrätten? Det var huvudfrågorna på årets program. Dagen inleddes av Mikael Brännvall, vd Svensk Scenkonst, som konstaterade att upphovsrätten alltid varit viktig men att den blir allt mer komplex.

– Globalisering och teknik möjliggör spridning mellan kontinenter, samtidigt som konstnärer använder ny teknik för att skapa gränsöverskridande uttryck, vilket ställer helt nya krav.

Under rubriken ”Vem har makten över upphovsrätten?” beskrev Christina Wainikka, policyexpert för immaterialrätt på Svenskt Näringsliv, hur upphovsrättsfrågorna i Sverige påverkas av både domar och lagstiftningsförslag inom såväl EU som nationellt. Hon lyfte bland annat frågan om hur man hanterar tvister.

– Det upphovsrättsliga regelverket berör alla och är helt avgörande för många typer av verksamheter. Samtidigt har vi ett regelverk som är svårt att få en överblick över, vilket bland annat leder till att vi många gånger först via domar får veta vad som gäller. Den kombinationen är orättvis. Frågan om vem eller vilka som kommer att orka reda ut det här. Kan vi hoppas på EU som lagstiftare?

[Se programmet i vår Youtubekanal](#)

Webbinarium om tystnadskultur - titta i efterhand

Fredag den 7 november höll Svensk Scenkonst och Fackförbundet Scen & Film sitt årliga webbinarium för att uppmärksamma årsdagen av #tystnadtagning. Webbinariet går att se i efterhand.

Vid årets arrangemang presenterade Ann Werner, professor i musikvetenskap vid Uppsala universitet och docent i genussvetenskap, en del av resultaten från forskningsprojektet "Tystnadskulturens logik". Hon beskrev bland annat vilka mekanismer som gör att en tystnadskultur kan uppstå, och vilka metoder som fungerar för att förebygga och motverka problemen.

Presentationen följdes av ett samtal där Birgitta Svendén, ordförande för Svensk Scenkonst, och Simon Norrthon, ordförande för Fackförbundet Scen & Film medverkade. Birgitta Svendén lyfte bland annat fram vikten av ett tydligt ledarskap.

– Samtal är en överlevnadsfaktor för oss människor oavsett var vi befinner oss. Vi måste bygga en ny normalitet där de här frågorna och samtalen är givna. Och initiativet måste komma från ledarna, för att medarbetare ska känna tillit och förtroende.

Webbinariet leddes av Paula Lejonkula.

[Se webbinariet i vår Youtubekanal](#)

[Mer om det partsgemensamma arbetet mot sexuella trakasserier](#)

---

svensk scenkonst

För professionella verksamheter inom scenkonstbranschen

Svensk Scenkonst är den heltäckande bransch- och arbetsgivarorganisationen för professionell scenkonst. Vi verkar för att medlemmarna ska ha optimala förutsättningar att producera och sprida scenkonst av högsta kvalitet i hela landet och samtidigt vara ansvarstagande arbetsgivare. Med gedigen kunskap om branschen företräder vi medlemmarna och erbjuder stöd och service som utgår från deras behov.

Vi representerar cirka 260 verksamheter inom scenkonsten.

svensk scenkonst | birger jarlsgatan 39 | box 1778 | 111 87 stockholm | tel 08 440 83 70 www.svenskscenkonst.se

---

Följ oss i sociala medier

Prenumerera | Avanmälan